

Naturskyddsföreningen Falun om snabbmat och stål – därför ska du rösta i EU-valet

6 juni 2024 07:06 Detta är ett debattinlägg. Skribenterna svarar för åsikterna.

Europa håller andan inför valet till EU-parlamentet. Så mycket står på spel och din röst är viktig.

Den gångna mandatperioden har varit en stark period för miljö och klimat. I förra valet visade väljarna nämligen att EU borde prioritera de här frågorna högt. Resultatet blev ett historiskt initiativ; EU:s gröna giv. Ett paket med handlingsplaner och lagstiftningar för klimat och miljö. Dessa har gett effekter, även här i Dalarna. Faktum är att en stor del av den miljölagstiftning som införs i Sverige har beslutats på EU-nivå.

Tre konkreta exempel, från det lilla till det stora:

Om du som restaurangbesökare köper snabbmat eller dryck för take-away måste du kunna välja återanvändbara lådor och muggar, som dessutom ska ingå i ett retursystem. Detta gällde från första januari i år och är resultatet av ett EU-direktiv om att minska engångsplast.

För två år sedan blev det lagkrav för den som bygger flerbostadshus att redovisa byggnadens klimatpåverkan. Här ligger företaget Structor Byggteknik i Dalarna i framkant med en metodik för hur man visuellt kan identifiera byggnadsdelar med stora utsläpp tidigt i projekteringen, och därmed göra kloka val.

Och tittar vi två år framåt kommer EU:s så kallade gränsjusteringsmekanism för koldioxid att träda i kraft. Det är en slags klimattull där importörer behöver köpa certifikat för de utsläpp som skett vid tillverkning utanför EU. Syftet är att ge lika villkor för företag inom och utanför EU. Detta kommer att underlätta för SSAB Borlänge att få ekonomi i sin strävan mot fossilfritt stål. Vad EU gör har inte bara betydelse här lokalt. Det påverkar även utanför Europa. EU har med sin ambitiösa miljö- och klimatlagstiftning blivit en global förebild som andra länder har tagit efter. Idag har ungefär hälften av innehållet i den gröna given förhandlats och beslutats. Den andra halvan återstår att genomföra. Men nu inför valet pågår en intensiv debatt om den gröna givens framtid.

Vissa partigrupper menar att politiken behöver skärpas ytterligare. Andra vill hålla samma linje som hittills, de anser att EU åtminstone ska försvara det man redan gjort. En tredje linje, som förespråkas bland högernationalistiska partier, är att EU har gått för snabbt fram och att man bör riva upp delar av den gröna given.

De svenska partierna har väldigt olika åsikter. De har positioner som stämmer med alla dessa tre ståndpunkter.

Alla vi som följer klimatfrågan vet hur brådskande läget är. Vilka allvarliga konsekvenser som väntar för mänskligheten, djur och natur om vi inte lyckas bromsa den globala uppvärmningen. Därför är det oroande med de opinionsundersökningarna som visar att de populistiska och radikala partierna ser ut att kunna växa i EU-valet.

Den 9 juni kommer din röst att vara med och avgöra vår gemensamma framtid. Använd den.

Anton Grenholm

Naturskyddsföreningen i Falun